

відсоток гумусу, уміст катію (K_2O), фосфору (P_2O_5), нітрогену (лужногідролізуваний N) – його агрохімічний склад.

Процеси синантропізації рослин, що відбуваються на землях середнього ступеню антропогенної трансформації однозначно пов'язані з їхнім фізико-хімічним та агрохімічним станом. Показники ґрунту значно варіюють. Виявлення евритопних до едафотопу видів лікарських рослин, вказує на їхню потенційну ресурсну спроможність при заготівлі сировини на невеликих за площею ділянках. Слід ураховувати, що умови зростання впливають на підбір видів, але види не повністю віddзеркалюють ці умови.

Отримані результати свідчать, що едафотоп антропогенно трансформованих агроландшафтів характеризується: слабо кислим ґрутовим розчином; підвищеним вмістом доступного нітрогену та макроелементів K, P; середнім відсотком гумусу. Такий стан ґрунту є оптимальним для фіторізноманіття рослин мезогемеробних екотопів. Аналізуючи отримані результати можна стверджувати, що pH ґрутового розчину достовірно корелює з фізико-хімічними показниками ґрунту, а агрохімічні показники проявляють відносну залежність. Показник pH можливо виступає комплексним показником родючості ґрунту. Якщо порівняти результати множинного регресійного аналізу едафічних показників мезогемеробних екотопів з різноманітністю видів лікарських рослин у трьох фізико-географічних областях Чернівецьчини, слід зазначити чим менша залежність показника pH від інших, тим більше розмаїття лікарських рослин.

Із 208 видів рослин зібраних нами у ході експедиції визначено, що види індиферентні до кислотності ґрунту проявляють толерантність до інших показників едафотопу із вірогідністю 80%. Поширення лікарських рослин на мезогемеробних екотопах сприяє широкій діапазон значень едафічних показників. Таким чином, комплексний показник едафотопу (pH ґрунту) можна використовувати для визначення потенційно спроможних видів лікарських рослин. Рослини, які проявляють варіабельність до едафотопу на 76% є ресурсноспроможними за результатами польових досліджень.

**Ткачук О.Ю., Ньянборн Т.,* Крижна С.І.,* Вишневська Л.І.,* Гудзь Н.А.
ДОСЛІДЖЕННЯ ТОКСИКОЛОГІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ НОВОГО КОМБІНОВАНОГО ОЛІЙНОГО
ФІТОЗАСОБУ**

Кафедра фармації

*Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Кафедра аптечної технології ліків*
Національний фармацевтичний університет*

Вивчення гострої токсичності є обов'язковим етапом дослідження нових потенційних лікарських засобів. Основною характеристикою гострої токсичності є показник LD₅₀, визначення якого дозволяє оцінити ступінь токсичності препарату при одноразовому введенні. Гостру токсичність нового комбінованого олійного фітозасобу (НКОФ) вивчали відповідно до рекомендацій ДФЦ МОЗ України. Досліди проведенні на шурах самців масою 300-320 г.

Оскільки до складу НКОФ входять малотоксичні біологічно активні речовини для визначення гострої токсичності досліджуваний олійний екстракт уводили в максимальній дозі VI класу токсичності (відносно нешкідливі речовини) – 25 мл/кг одноразово. Тваринам інтактного контролю вводили еквівалентний об'єм води. Ступінь токсичності НКОФ оцінювали за зміною загального стану тварин, динамікою маси тіла, також враховували загибель тварин. Перед внутрішньошлунковим введенням НКОФ шури голодували протягом ночі. Доступ до води був вільним, до їжі тварин допускали лише через 3 год після введення НКОФ. Термін спостереження за тваринами складав два тижні.

Як показали проведені дослідження, після внутрішньошлункового введення НКОФ в максимальній дозі, всі тварини залишилися живими. Визначення динаміки маси тіла тварин показало, що введення надмірних доз НКОФ не призводило до негативних змін маси тіла щурів як щодо вихідних даних, так і у порівнянні з даними інтактного контролю, що свідчить про відсутність токсичного впливу досліджуваного олійного екстракту на загальнотрофічні процеси в організмі щурів.

Після завершення експерименту тварин знеживлювали декапітацією під легким наркозом, досліджували макроскопічні зміни внутрішніх органів, зважували їх та розраховували коефіцієнти маси внутрішніх органів щурів. Введення НКОФ у надмірній дозі суттєво не впливало на масові коефіцієнти внутрішніх органів тварин. Коливання маси внутрішніх органів щурів у групах знаходяться у межах фізіологічної норми і не можуть розглядатись як негативні.

Результати проведеного дослідження дозволяють зробити висновок про те, що за показником гострої токсичності НКОФ відноситься до VI класу токсичності – відносно нешкідливі речовини, LD₅₀ яких складає більше 15000 мг/кг.